

2 A FÚ ÚJRA NŐ

Interjú

Katz Zoltánné
főkertésszel

4 SZEKSZÁRD BIG BAND

A város kiemelkedő
művészeti együttese

7 A TÚRAMOZGALOM TUDÓS TANÁRA

GARAY 125 –
Dr. Pataki József

„AZ ÉLŐ ÉS JÖVŐ NEMZEDÉKEK ÖRÖK OKULÁSÁRA”

Félrevert harangok tüzet jeleztek Szekszárdon. Vasárnap volt, 1914. június 28. Fölöslegesen okoztak riadalmat, csak a Kaszinó udvarán gyulladt fel a száraz hulladék. A pár órával később megjelent Tolnavármegye című lap adta közre a drámai hírt: gyilkos merénylet kioltotta a trónörökös és hitvese életét Szarajevóban. Egy hónap múlva gyors bosszút esküdve indultak hadba katonáink.

Babits Mihály már 1916-ban megírta fájdalmas imájában, „*elég volt! /... / Legyen vége már!*” Harmadik éve folyt a Nagy Háború, amikor törvény született az áldozatokra emlékezésről. Sorra készültek az országban a hős katona-emlékművek. Szekszárdon Orbán Antal Bajtársak szobrát avatták fel (1924). Talapzatára felvésték az elesett katonák nevét és egy intelmet: „*Magyar, ha itt megállsz e szent helyen, Szívedben könny, dal és virág legyen.*” Országos hagyomány lett a május végi hősök emlékünnepe. Húsz év múlva azt is harcba szólították, aki a Nagy Háborúban volt fiatal katona. Szekszárd 1944-ben több száz menekültnek adott szállást. Ismét érvényesek lettek Ady Endre háborús emléksorai: „*Uram, háborúból jövök én,... S most nézd, Uram, nincs nekem lábam, Csak térdem van, csak térdem.*”

Az újkori háborúk városokon, falvakon gázolnak át, ellenséget látnak mindenben. Katonaszobor már nem fejezi ki a valóságot. Új emlékmű volt készülőben Szekszárdon (1992). A tolna megyei képzőművészek egyesületének szellemi alkotása öltött testet, szobrászai elkészítették a háborúk utáni idők szimbólumát. A békében élni akarásához kellett biztatót mondani. Ezt teszi jelképes sírhalmok mellett a sziklába – földbe, szívbe – kapaszkodó, ott gyökeret eresztő, levélkéket hozó fácska. Ahogy rásüt a nap, reményt ad mindenkinek.

Kaczián János

A fű újra nő

Interjú Katz Zoltánné főkertésszel

Szekszardon az elmúlt hetekben a város számos pontján lehet látni traktorral, fűkaszával dolgozó zöldfelület-karbantartókat. Az elmúlt időszak csapadékosabb időjárása kedvezett a növények növekedésének, viszont a munkavégzést megnehezítette, így a Zöldfelület-karbantartási és Köztisztasági Igazgatóság vezetője a városvezetéssel egyetértésben túlmunkát rendelt el a fűnyíróknak.

A közgyűlés 2021. december 17-én döntött arról, hogy Szekszárd 1.000.000 négyzetmétert meghaladó zöldfelületének gondozását az eddigi vállalkozó helyett a polgármesteri hivatalnak kell ellátnia 2022. március 31-től. A döntésnek megfelelően a feladatot átvette a hivatal és azóta saját munkatársakkal, a meglévő gépparkkal látja el a fűkaszálást. Katz Zoltánné főkéntessel beszélgettünk a városban található zöldfelületek karbantartásáról.

– Mekkora területet kell karbantartani, gondozni?

– A városban található zöldfelületek karbantartásába beletartoznak a lakótelepi részek, árkok, vízelvezetők vagy akár a Séd patak medre, ami több hektárt foglal magába, de ide sorolhatnám még a Baranya-völgyi vagy a Tót-völgyi árkot is és az utak padkáját. Ezek összességében meghaladják az 1 millió négyzetmétert. A lakott területen belüli felületeket gyakrabban, a lakott területen

kivülieket ritkábban tudjuk ellátni, de azt lehet mondani, hogy egy-egy kaszálási ütemben 1.200.000, de akár 1.400.000 négyzetméternyi területnek a gondozását is elvégzik a kollégák. A tavaszi, csapadékosabb időszakban szinte megállás nélkül lehetne nyírni a fűvet, mire a végére érhetne a munkának, lehetne előlről kezdeni.

– *Hogyan lehetne könnyíteni, gondülékenyebbé tenni a munkálato-
kat?*

– A létszám már adott, most az eszközparkot kell bővíteni, újítani, ez viszont nem olyan egyszerű, hiszen az Önkormányzatot közbeszerzések kötik. Folyamatban van egy közel 70 millió forint értékű eszközbeszerzési pályázat, ami valószínűsíthetően az év második felére zárul le, ezután már technikai optimumot elérő kapacitású géppark áll a rendelkezésünkre. A damilos fűnyírók, tologatók fűnyírók beszerzése már megtörtént,

még három nagy, professzionális gép beszerzésére várunk. Ezek már függőjtűs gépek lesznek, így a lenyírt fűvet egyből el tudjuk szállítani és rendezettebb lesz a zöldfelület a munkálatok után. Jelenleg a városalakók számára csak az látszik, hogy loholunk a tennivalók után, pedig vannak olyan városrészek, amiknek a kaszálását már negyedszerre látjuk el. Azt szoktam mondani, hogy az elégedetlen városalakó hozzánk képest alig elégedetlen, mert mi vagyunk a leelégedetlenebbek, hiszen tudjuk, hogy nem itt kéne tartanunk, de amint megfelelő eszközpark áll a rendelkezésünkre, sokkal hatékonyabban és gyorsabban tudjuk rendezetté tenni a zöld felületeket. A városalakóktól addig is megértést és türelmet kérünk.

A Zöldfelület-karbantartási és Köztisztasági Igazgatóság folyamatosan azon dolgozik, hogy a tapasztalatok függvényében javítsa a közszolgáltatás színvonalát, közzölték.

Deli Kinga

Sikeres véradás

Az Országos Vérellátó Szolgálat segítségével idén második alkalommal tartottak szervezett véradást a polgármesteri hivatalban. A korábbi létszámhoz hasonlóan ezúttal tizenhárman adhattak vért, így segítve az arrászorulókat.

(ösi)

Költözik a sütőolajgyűjtő konténer

A Csokonai utca 1. szám helyett a jövőben néhány méterrel arrébb, a Csokonai utca 11. szám előtt található az sütőolajgyűjtő konténer. A lényeg nem változik, továbbra is 11 helyen gyűjthetjük Szekszárdon a használt sütőolajat. A leadott olaj és zsíradék után a városnak bevétele is keletkezik, amit közösségi célokra fordíthat.

A megyeszékhelyek közül elsőként Szekszárdon épült ki olyan közterületre telepített hálózatos OilPlan800-as gyűjtőpontrendszer, mely a lakosság számára könnyen elérhető. A városban a közszolgáltató Vertikál Zrt. és a Biotrans Kft. együttműködése nyomán 2021. november 11-én a Piac téren indult el a gyűjtőrendszer, melynek segítségével a lakosság egyszerűen adhatja le a súlyosan környezetkárosító anyagot.

A 100%-ban hazai tulajdonú Biotrans Kft. magyarországi feldolgozóüzemekbe (*Rossi, Komárom*) juttatja el előkezelést követően a lakosságtól összegyűjtött anyagot, ezáltal a hazai körkörös gazdaság is erősödik. A CsepertSem! Program társadalmi felelősségvállalási

programja nyomán anyagi visszatérítést is ad a részt vevő partnereknek, így Szekszárdon egy eredményes gyűjtést követően évi több millió forint juthat helyi célok megvalósítására. A használt sütőolaj és sütőzsiradék rendkívül káros hatást fejt ki: az élővízbe jutva károsítja a vízi élőlényeket, a talajba jutva károsítja a talajflórát. A csatornahálózatba és a szennyvíztisztítóba kerülve súlyos üzemzavart és üzemeltetési többletköltséget okoz, míg szelektíven gyűjtve 100%-ban újrahasznosítható: biodizel alapanyag készül belőle. A CseppetSem! Programban a sütőolajon kívül sütőzsiradék, kókusz- és pálmaolaj is leadható. A rendszer „cseppmentes”, így lezárt csomagolásban *(műanyag palack vagy befőttesüveg)* adható le az anyag.

A gyűjtőpontok egy internetes térképen is elérhetők az alábbi QR kód segítségével:

Harc a műanyag zsákok ellen

Az önkormányzatnak és a szolgáltató Alisca Terra Nkft.-nek is komoly gondot okoz a zöldhulladék-szállítási napokon nem lebomló műanyag zsákokban kirakott növényi nyesedék. Ezeket a „*feke-te zsákokat*” a járatok rendszerint nem viszik el, mert tönkre tennék vele azt az értékes komposztot, ami a háztartásoknál képződött zöldhulladékból készül, különválogatásukra pedig nincs lehetőség.

A házak előtt maradó műanyag zsákok általában még napokig „díszítik” az utcákat. Ezek begyűjtése plusz időt, energiát és pénzt emészt fel. A műanyag zsákok miatt a tartalmuk nem hasznosítható, kommunális hulladékként végzik a ciki lerakóban, pedig növényi tápanyag is készülhetne belőlük.

A megoldás már évek óta adott: a háztartásoknak ingyenesen biztosított környezetkímélő lebomló zsák.

Gyurkovics János alpolgármester és Szabó Antal, a hulladékszállítást végző Alisca Terra Nkft. ügyvezetője sajtótájékoztatón hívta fel a figyelmet a téma fontosságára a lakosság együttműködését kérve.

Szabó Antal ügyvezető kiemelte, ha már az önkormányzat éves szinten tízmillió forintot is meghaladó összeget fordít csak a rendkívüli zöldjáratok működtetésére és az ahhoz kapcsolódó rendszer fenntartására, akkor érdemes lenne élni vele.

A nyolc államilag finanszírozott zöldhulladék-szállításhoz nyolc lebomló zsákot ad a szolgáltató minden háztartásnak, de ezen felül az önkormányzat minden hónapban öt darabot biztosít ingyen. Egyszerre háromhavi adagot lehet elvinni az Alica Terra Epreskert utcai ügyfélszolgálatáról. A bejelentés után több lakossági megkeresés is érkezett a témában, hogy sokan élethelyzetükből adódóan nem tudnak kimenni a város szélén lévő telephelyre, pedig szeretnének hozzájutni a környezetkímélő zsákokhoz. Nekik lehet megoldás, ha könnyebben közeledik ismerőstüket küldik el a zsákokért. Az Alica Terra lehetővé tette, hogy egy egyszerű meghatalmazással bárki átvegye ezeket a lebomló zsákokat azok nevében, akik másképp nem tudnának élni a lehetőséggel. Fontos azonban, hogy a lebomló zsákokat csak azoknak adhatják ki a cég munkatársai, akiknek nincs hulladékszállítási díjtarozásuk.

Ezzel együtt az alpolgármester a közterület-felügyelők határozottabb fellépését ígérte azokon a helyeken, ahol továbbra is nem lebomló műanyag zsákokban teszik ki a zöldhulladékot.

Szabó Antal kitért arra is, hogy az egyben, ömlesztve kirakott ágakat, gallyakat nem tudják kezelni az Alisca Terra munkatársai, valamint a járművek tönkre mehetnek a nagy és vastag ágaktól. A megoldás ebben az esetben a kötegelés. Ezek méretét úgy érdemes kialakítani, hogy egy kuka méretét ne haladják meg és a szállítást végzők fel tudják emelni.

Ha nagy mennyiségű zöldhulladék keletkezik otthon, azt a Damjanich utcai hulladékudvarba egyénileg is el lehet szállítani térítésmentesen. Ilyenkor nincs szükség kötegelésre, aprításra, mert onnan konténerekben szállítják a komposztáló telepre, ahol megtörténik a hulladék feldolgozása. (ösi)

[illegible]

Toborzó Emlékfutás Szekszárdon

A város iskolásaival közösen futottak a katonaváltó tagjai, céljuk a civil társadalom és a honvédség kapcsolatának erősítése.

Szekszárdon is áthaladt a honvédelem napja alkalmából indult „Toborzó Emlékfutás 2022”. A Magyar Honvédség rendezésében megvalósuló váltófutás Budapestről indult május 6-án, és 219 települést érintve a fővárosba érkezett vissza május 20-án. Az emlékfutás teljes távját 25 katonafutó teljesítette váltófutással. A programmal az egészséges életmód és a katonai hivatás népszerűsítése mellett a honvédség szeretne méltó módon emlékezni a sorsdöntő történelmi eseményekre, a katonahősök önfeláldozó tetteire. További cél a civil társadalom és a honvédség kapcsolatának erősítése.

Május 12-én Szekszárdon a Babits Mihály Kulturális Központ előtti területen többek közt haditechnikai bemutató, rendőrségi bemutató, toborzó sátor várta a lakosságot, elsősorban a fiatalokat. A megnyitón dr. Horváth Kálmán kormány megbízott, a Tolna Megyei Védelmi Bizottság elnöke hangsúlyozta, hogy egyre fontosabbá válik a figyelemfelhívás a honvédség ügyére, ezzel együtt pedig történelmi hagyományainkra is. A futók vándorbotjára Gyurkovics János alpolgármester kötötte fel a város emlékszalagját, majd a résztvevőkkel közösen megkoszorúzták az I. világháborús emlékművet.

A toborzófutás résztvevői 900 métert közösen futottak a város iskolásaival, majd a katonaváltó tovább indult Szeged irányába.

Önkormányzati Sajtóiroda

MAGYAR HŐSÖK EMLÉKNAPJA

2022. MÁJUS 29. (VASÁRNAP), 9:00

SZEKSZÁRD, SZENT ISTVÁN TÉR
I. VILÁGHÁBORÚS EMLÉKMŰ

Ünnepi beszédet mond:
Gyurkovics János, Szekszárd MJV alpolgármestere

Egyházi áldást mond:
Molnár Erik káplán

A megemlékezést koszorúzás zárja.

Közreműködik:
Színé Köntös Hedvig – cselló
Erősné Máté Éva – zongora

Magyar Nemzetőr Szekszárdi Szervezete

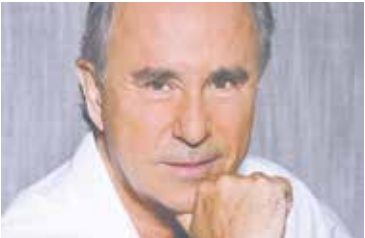
Társaskör borverseny

Ötvennyolc mintát adtak le a Szekszárd-Újvárosi Római Katolikus Társaskör hagyományos borversenyére idén a helyi kistermelők. A mustrát két kihagyás után tudták újra megszervezni a házigazdák. Gyurkovics János, főszervező azt mondta, korábban húsz-húszonöt tétellel többet kellett elbírálnia a zsűrinek, azonban bíznak abban, hogy jövőre már ismét a korábbi számokkal tudnak majd dolgozni.

(bp)

Meghívó a Léleképítőre

VARGA MIKLÓS
Máté Péter-díjas énekes
Előadás:
VELED URAM! címmel

Időpont: 2022. június 13., hétfő 18:00 óra
Helyszín: Garay János Gimnázium díszterem (Szent I. tér 7-9.)
Minden érdeklődőt szeretettel hív és vár dr. Tóth Csaba Attila házigazda (30/9319-428)
Fő támogató: Polgári Magyarországiért Alapítvány valamint **Süli János, Eszterbauer János, Nagy Lajos – Harc Diófa Csárda.**

B E L É P É S D Í J T A L A N

Szekszárdi Bor-Körút

69 km-es kerékpáros túraútvonal kialakítása kezdődött el Szekszárdon.

Jelenleg zajlik a Közép-Duna Menti Kiemelt Térség átfogó, aktív turisztikai projektjeinek tervezése. Ennek egyik eleme lehet a Szekszárdi Bor-Körút kerékpár túra, mely több települést magába foglaló útvonalnak ígérkezik, és színes gasztronómiai, kulturális programkínálattal kapcsolódik hozzá.

Az útvonal és kapcsolódó programcsomag kialakítása közös

együttműködést, közös gondolkodást kíván, melynek érdekében létrejött egy munkacsoport területfejlesztési szakemberekből és a térség érintett településeinek – Sióagárd, Ócsény, Decs, Szekszárd – vezetőiből.

A munkacsoport feladata lesz, hogy felmérjék alternatív útvonalak lehetőségét, valamint a kapcsolódó projekteket és program lehetőségeket, feltérképezzék a finanszírozási forrásokat és feltárják, hol van szükség további fejlesztésekre.

(ösi)

Művésztanárok Tolnában

A TolnaArt Egyesület és Babits Mihály Kulturális Központ szervezésében zajlik a Művésztanárok Tolnában sorozat. A 10. kiállításon ezúttal a Művészetek Házában Tolna megye két legidősebb alkotójának Molnár Mócsi Györgynek és Kovács Ferencnek közös kiállítása tekinthető meg. Mindketten rajztanárként sokat tettek azért, hogy a gyermek látásmódja a világról kiszélesedjen. Számos egyéni és csoportos kiállítást tudhatnak magukénak az évek alatt. A művészetről és ezen belül a festészetéről alkotott elképzelésük saját bevallásuk szerint is számos ponton hasonlóságot mutat.

(kg)

Borvidék Félmarton

Két év kihagyás után újra rajthoz álltak Szekszárdon a futás szerelmesei a Borvidék Félmartonon. A résztvevők 6, 10, 16, 23 és a 30 kilométeres távok közül választhattak, utóbbit két, illetve három fős csapatokban is teljesíthették. A rövid városi szakasz után a versenyzők útja völgyeken és szurdokokon keresztül egészen a kilátóig vezetett.

(bp)

Hivatali fogadóórák

A polgármester és az önkormányzati képviselők elérhetőségei és fogadóórái megtalálhatók az interneten: <https://szekszard.hu/hu/onkormanyzat/kozgyules/fogadoorak>

Ódor János Gábor Tertia die (részlet)

Pilinszky gesztusai szögletesek és szélesek, mint egy karmester, jobb kézfejével vízszinteseket és függőlegeseket rajzol, vékony karja hűen követi. Kezében izzó talpas cigaret-táját hol mutató és középső ujjja közé fogja, hol mutató- és hüvelyujja közé csippenti, kifele mutatva az égő zsa-rátnokot. Időnként beleszippant, szinte harapja és végtelennek tűnő ideig tartja tüdejében. Majd mikor nekikezd mondandójának, egyszer-re böffenti ki a füstöt.

– Érted? – a második szótag ma-gasan marad.

– Azt hiszem, igen. Hiszel a túlvil-gában Jancsi?

– Hiszek, de ez nem volt mindig így. Nehéz utam volt, kerestem so-káig a jóistent – a szóközepi s-set, hosszan megnyomta. Egy domon-kos-rendi pap mondta nekem, na-gyon szerethet az Isten engem, ha hagyott ennyit szenvedni. Nézd, amikor behívtak, magammal hoz-tam több regényt is, de kidobáltam mind. Ebben az örületben nem ér-vényesek a kitalált, szépen megírt történetek. – Beletűr 42-es hátizsák-jába. – Egyetlen könyvem maradt, az Evangélium. Ez az egy hiteles.

A honvédet elkezdi rázni a kö-högés, gyomorsav marja légcsővét, csak lassan csitul el. Az őrmester te-kintete a távolba mered.

– Azt sem tudom, hányadika van, talán március vége lehet. Most, hogy emlegetted, annyira megkívántam a halat, hiszen böjt van!

– Ne gondold az ételre, könnyebb úgy. Egyébként március 27-e van, három nap és itt a húsvét. Emlékszel a régi húsvétokra?

– Hogyne, a régi falusi locsolko-dások, szép lányok, friss sonka, főtt tojás, Ūristen!

– Igen, de én a megváltásra gon-doltam, Krisztus meghalt a keresz-ten és harmadnapra feltámadt. Meg-halt értünk, bűnösökért.

Ódornak eszébe jut egy hat évvel azelőtti húsvéti élménye. 1939 tava-szán már mindeneként dolgozott a kórházban. Az ünnep előtt behoztak egy korabeli fiút, Bartók Petit, aki leesett a fáról és elvesztette eszmé-létét. Pár napot bent tartották meg-figyelésre, őt jelölték ki segítőjének. Hamar barátságot kötöttek. Péter el-hívta a közeli házukba egy hétvégén, Pasarétre, a Csalán útra. Péter apja egy rendkívül vékony, fitos orrú, hó-fehér hajú férfi volt, aki otthon is öl-tönyt viselt. Szögletes szemeit tágra nyitotta. Mint kiderült, zeneszerző. Emeleti dolgozószobájában ült szé-kén lábait szorosan keresztbe téve, mikor fia bemutatta őt.

– Honnan származol?

– Simontornyáról, Tolna várme-gyéből, méltóságos uram.

Elmerengett a férfira.

– Én már jártam arra felé. Azt a népdalt ismered, hogy Kormos Pistát Simontornyán megfogták?

– Nem hallottam még. – A fiú le-sütötte szemét.

– Jó harminc éve gyűjtöttem a dalt és a szöveget Felsőíreigen. – Odalé-pett asztalához, ajkához illesztett egy furulyát és lejátszotta az egy-szerű dallamot. – Ugye, milyen gyö-nyörű, szinte lebeg!

A kalotaszegi faragott asztalon kottahalom volt, első lapjára ráír-ták, Violin concerto.

– Látod, ebben is sok népi dal-lam szerepel, csupa vonós. Néhány hónapja mutatták be Hollandiában. Szereted a hegedűt? Ha teheted, hallgasd majd meg egyszer felnőt-tként, persze csak amennyiben ezek a hitvány gazemberek hagyják, hogy a magadfajta szegény legények is hozzá juthassanak a zenéhez. Ahogy most alakul, az lesz a csoda, ha túl-éljük a következő éveket. Gonoszok irányítják Európát és a mieink köve-tik őket, mint a birkák. – Becsörte-tett Péter.

– Apuka, játszhatok Janival?

– Menjetek csak, fél óra múlva sü-teményt tálalunk a kávéhoz. A kör-tefát kerüljétek el!

A honvéd nagyot sóhajt, beletűr ritkuló hajába.

– Egyszer beszélgettem egy zene-szerzővel. Azt mondta, hitvány ga-zembereket szolgálunk! Mondd, mi végre ez az egész? – Fogai vacognak, szeméből csorog a könny. – Az osz-tag fele már elhullott. Meghalunk hamarosan. És ha túléljük, egyálta-lán, Jancsikám, akkor mi lesz? Ho-gyan lesz tovább?

Az altiszt eltöpreng, rágyújt követ-kező cigaretájára. Eltűnődve nézi a kietlen, romos tájat. A felélénkülő szél pernyét hoz feléjük.

– Akkor megpróbálunk együtt élni az önváddal és vezeklünk, ami-ért túléltük ezt a háborút.

A novella megjelent a Spanyolnátha művészeti folyóirat XIX. évfolyam, 2022/1. számában Bartók plusz Pilinszky plusz Ódor címen.

**A mellékelt QR-kód
használatával
megtekinthető
Ódor János Gábor teljes
novellája Rubányi Anita
előadásában, melyet
a Tolnatáj Televízió
rögzített.**

SZEKSZÁRD KIEMELKEDŐ MŰVÉSZETI EGYÜTTESEI

A Szekszárdi Napló sorozatot indít Szekszárd Kiemelkedő Művészeti Együtteseinek bemutatására. Ezek az együttesek sok-sok éves kiemelkedő művészeti munkájukkal azért dolgoznak, hogy életünk szebb, jobb tartalmasabb legyen. Megérdemlik, hogy mindenki tudjon róluk, megismerjék őket!

Szekszárd Big Band

Pecze István trombitaművész, a Liszt Ferenc Művésze-ti Iskola nyugalmazott tanára, a Szekszárd Big Band művészeti vezetője mutatja be az együttest.

– Mikor, hogyan, kikből alakult a Szekszárd Big Band?

– A Szekszárd Big Band 1979 őszén alakult teljes egészében amatőr mu-zsikusokból. Azóta is egyetlen – fo-lyamatosan működő – big band Ma-gyarországon. Mára a legrégebben működő big band lettünk. Az együt-tes alapítója és művészeti vezetője: Pecze István trombitaművész, a Liszt Ferenc Művészeti Iskola nyugalma-zott tanára.

– Mint minden civil szervezetnek, működési formát kellett keresnetek. Ti melyiket választottátok?

– 1990-ben, a rendszerváltáskor látszott, hogy állami finanszírozással nem lehet amatőr együtteseket fenn-tartani, ezért kerestük a lehetőségét a továbbműködésnek. Voltak, akik az egyesületi formát választották, mi az alapítványi működés mellett döntöt-tünk. Mindkettőnek vannak előnyei, hátrányai, de azóta is megmaradtunk az alapítványi működési forma mellett.

– Említsd meg a legemlékezetesebb fel-lépéseiteket, hisz van mire büszkének lennetek!

– A SZBB két alkalommal nyerte el a Népművelési Intézet nívódíját, va-lamint művelődési miniszteri dicsé-retben is részesült, minősítése – két-szeres arany oklevél.

– A Big Band Párizstól – Moszkvá-ig Európa sok koncerttermében ara-

tott sikert ezzel öregbítve országunk, illetve szűkebb pátriánk Szekszárd jó hírét.

– Tomsits Rudolf Szekszárdi Jazz-mise címen nagyszerű művet írt és ajánlott a Szekszárd Big Band-nek és a Liszt Ferenc Pedagóguskórusnak. A mű a szekszárdi ősbemutató után a pápa magyarországi látogatásakor is elhangzott többtízezer főnyi hallga-tóság előtt a pécs-pogányi repülőté-ren. CD-lemez és kazetta is kiadásra került a Jazzmiséből. 1992 pünkös-d-jén a budapesti Horváth Mihály téri templomból ünnepi miseként élőben közvetítette a Magyar Rádió.

– 1993-ban nagy Európa turnéra utazott a Szekszárdi Jazzmise előadói stábjá. Hollandia, Franciaország, Né-metország zeneszerető közönsége is

megismerkedhetett kulturális érté-künkkel, az Európában is ritkaság-számba menő Jazzmisével. A turné legsikeresebb előadásai a meppeli katedrális-, a strassbourgi Szent Pál székesegyház- és az augsburgi dóm-béli előadások, illetve misék voltak.

– A Szekszárd Big Band 1997 ka-rácsonyára új CD-lemezt adott ki a MATÁV anyagi támogatásával Szek-szárd Blues címen. Több alkalommal nagy sikerrel mutatták be a Nem-

zeti énekkarral D. Ellington, Sacred Music című miséjét táblás házak előtt.

– 2005-ben Tolna Megye Príma Díjasaként a Művészetek Palotájában adhatott hangversenyt a Big Band.

– 2009. február 16-án Jubileumi hangverseny keretében ünnepelte a zenekar fennállásának harminc éves jubileumát.

– A Szekszárd Big Band állandó szereplője a Filharmónia KHT által szervezett ifjúsági hangversenyeknek, valamint szekszárdi, ill. Szekszárd környéki „boros” rendezvényeknek.

– 2019 februárjában 40 éves jubileu-mi hangversenyt tartotta az együttes.

– Az együttes fenntartói a Babits Mihály Művelődési Ház és Gyerre-mek Háza és a Szekszárd Big Band Alapítvány.

Dicső Zsolt

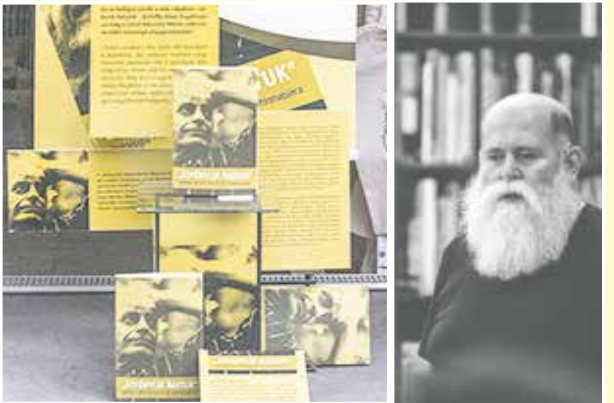
MÉSZÖLY MIKLÓS SZEKSZÁRDJA, SZEKSZÁRD MÉSZÖLY MIKLÓSA

Liebhauser János és Dicső Zsolt szerkesztésében: „Át-fénylik rajtuk”, Antológia Mészöly Miklós 100. születés-napjára címmel, a Kalligram Kiadó gondozásában meg-jelent kötet bemutatója Budapesten.

– A kötet budapesti bemutatója május 23-án zajlott az Írók Boltjában. A kötetet Zalan Tibor író, Györffy Ákos költő, Mészáros Sándor a Kalligram Kiadó igazgatója és Liebhauser János a kötet egyik szerkesztője mutatta be.

– A rendezvény sok érdeklődőt vonzott. A kötet har-minchat szerzője közül is sokan megjelentek.

– Az esemény zárásaként hivatalosan is közzétették a IX. „Szekszárdi Magasiskola” Mészöly Miklós Irodalmi Akadémia és Írói Mesterkurzus 2022-es kiírását és meg-hirdették a rendezvényt.

FOTÓK: SZÉKELYHIDI ZSOLT

A TÁNC KÉPE – A KÉP TÁNCA

Kirchné Máté Réka fotográfus kiállítása

Kirchné Máté Réka, Bonyhádön élő fotográfus 45. önálló fotókiállítá-sa nyílt a Tolna megyei Illyés Gyula Könyvtárban. Édesapja, Máté Gyula alkotó ember volt. Rendszeresen részt vesz fotópályázatokon, szerepet vállal a Bonyhádi Fotóklubban, koordinálja a Tarka fotópályázatot, és immár nem

csak tagja a Magyar Fotóművészek Világszövetségének, de tavaly meg-bízták a Nemzetköz(t)i Magyar Fotó-szalon koordinálásával is.

Ha épp nincs a kezében fényké-pezőgép, akkor fejben komponál és lelki szemei előtt látja a képet. Egyik kedvenc témája a mozgás:

tánc, sport, madarak röpte, vadak és folyók futása, hiszen folyamatos mozgásban van az egész világ – és benne mi is.

Április 29-én ünnepeltük a táncművészet világnapját, így a tárlat aktualitását is e dátum adta: áprilisban Bonyhádön, most má-jusban pedig itt Szekszárdon te-kinthetik meg az érdeklődők Kirchné Máté Réka a képeit. A kiál-lítás 20 év képanyagának válogatása.

„És ha egy-egy fotó láttán eszébe jut egy dal, és szinte hallja a kísé-rő zenét, dúdoljon bátran kedvére!” – biztat az alkotó.

Kirchné Máté Réka első könyvé-ben Erdélyben készített fotói sze-repelnek, melyekhez V. Gánszler Beáta írt kitalált történeteket. Új könyve már nyomdában van, június 18-án lesz a bemutatója a Völgységi Könyvfesztiválon. A címe: Itt repül a nagymadár. Benne természetfotói szerepelnek. A kötet megismertet bennünket azok elkészítésének kö-rülményeivel, a vadakról és mada-rakról szóló információkkal, és hu-morral.

adzs

Múzeumi Világnap

A múzeumi világnap minden esztendőben felhívja a figyelmet a közgyűtemények fontosságára. Az ünnepnapon Szekszárdon megkoszorúzták az intézmény névadójának, Wosinsky Mórnak szobrát. A megemlékezés keretében Dr. Vizi Márta tartott előadást a Múzeumpalota történetéről. A szokásoknak megfelelően átadták a Wosinsky-emlékplakettet, melyet ebben az esztendőben Kaczián János, a helytörténeti egyesület volt elnöke vehetett át, míg a munkatársak elismeréséül szolgáló Wosinsky-díjat idén K. Tóth Gábor régész és Rubányi Anita múzeumpedagógus érdemelte ki.

(kg)

GYERMEKNAP GEMENCEN!

A Gemenc Zrt. játékos és ingyenes programokkal várja a gyermekes családokat

Ingyenesen látogatható gyermekprogramokkal várja a Gemenc Zrt. 2022. május 29-én, vasárnap a kisgyermekes családokat. Ezen kívül az erdei vasút, sőt Rezét gőzös vontatta szerelvényekkel, interaktív kiállításokkal és egyéb izgalmas kalandokkal találkozhatnak mindazok, akik a Gyermeknapon látogatnak el Pörböllyre, a Gemenc Zrt. Ökoturisztikai Központjába.

FOTÓ: CSONTOS PÉTER

TOVÁBBI RÉSZLETES INFORMÁCIÓ:

<http://turizmus.gemenczrt.hu/esemenyek/gemenci-gyermeknap-2022/>
Ezen a napon az erdei vasúton a szokásos menetjegyekkel lehet utazni, a kiállítások is belépőjeggyel látogathatók.

TESTVÉRKÖZSÉG UKRAJNÁBAN

A második világháború szülte azt a 83 évvel ezelőtti kapcsolatot, amely a béke idején gyorsan feledésbe merült. Csak gyökerei vannak, nem szökkent szárba, nem hozott virágot. Most is mindössze egy visszaemlékezés erejéig legyen szó róla, az ukrainjai menekülteket segítő szándékhoz erőt adó emlékről. Csak az a fájdalom, hogy megint háború miatt, és ilyenkor mindig az igazság az első áldozat...

A trianoni döntéskor elveszített területek egy részének visszacsatolásakor a Magyar Városok Országos Szövetségének biztatására Szekszárd kárpátaljai testvér-települési kapcsolatot létesített. A kiválasztott hely a Técsői járásban található Kőkényes nagyközség volt, ukránul Ternovo. Történetéről keveset lehet tudni. Régi adat Vályi Andrásé, a Magyarország leírása című három kötetes gyűjtésben (1796–1799): Kőkényes orosz falu Máramaros vármegyében. Lakosai óhitűek. Száz évvel ezelőtti jellemzői Révai nagy lexikonjában találhatók (1915), közülük bizonyára csak a földrajzi helyzet leírása értékes: Kőkényes Técsőtől – a jelenlegi járási székhelytől – észak-keletre fekszik a Tarac patak mellett. Légvonalban Mátészalkától 110, Munkácsról 80 km-re lévő nagyközség. 3093 lakosából

57 volt magyar, német 879, ruszin 2153. Közülük 43 római katolikus, 2181 görög-katolikus, 866 izraelita.

Városunk képviselő-testülete 1939. július 13-án tárgyalta a szövetség javaslatát. Készségesen vállalta a kapcsolat felvételét: Szekszárd „átérzi a hazafias mozgalom fontosságát és szeretettel fogadja Kőkényes községet testvérvárosaként.” Ennek tanújelét adva mindjárt ezer pengőt tervezett a kapcsolat kezdésére. Az együttműködés nem ígérkezett könnyűnek. Elsősorban az akkor jelentősnek számító távolság miatt voltak kétségek, ennek ellenére a testületi tagok többsége lelkesen pártolta az ügyet. Főként kulturális és gazdasági téren láttak együttműködési lehetőséget. Gondoltak az idegenforgalomra, egymás népművészetének megismerésére és szociális jellegű gyermeküdülésre is. Az akkor már 4100 lelket számláló Kőkényesnek szellemi munkákra és hosszabb ideig tartó foglalkoztatásra kínáltunk lehetőséget.

Ma nincs napirenden kapcsolat építése Szekszárd és Kőkényes között. Bár ki tudja? Lehet, hogy a kárpátaljai település és Szekszárd egymást testvérré fogadása ma szimbolikus jelentőségű kiállítás lehetne a háborút szenvedő Ukrajna mellett.

Kaczián János

Amikor 1794-ben csaknem az egész város leégett, a károsultak szinte egyik percről a másikra nincstelenné váltak. Jött ugyan segítség, de a legszegényebbek számára ez kevés volt a talpra álláshoz. Ezért aztán a város vezetése a mai Újváros területén ingyenes parcellákat osztott ki számukra, hogy valahogy elkezdhesék új életüket. Dolgos nap-számos emberek voltak, akik a környező dombok szőlőit munkálták, de ez a város rész szegény maradt. Elégedetlenségeik következtében viszont hangadók könnyen feltűzték őket, és ilyenkor demonstráltak vélt vagy valós igazuk mellett.

Esetünk 1894 őszén történt amikor Újvárosban megüresedett a kántortanítói állás, melyet annak rendje módján be kellett tölteni. A városban ekkor már a két plébánia tevékenységét közös egyházközségi szervezet segítette. Ki is jelöltek maguk közül egy bizottságot, hogy tegye meg a szükséges teendőket. A bizottság pedig pályázatot hirdetett, és volt is mindjárt az állásra négy jelentkező. Történt azonban egy csavar, mert a bizottság megmásította döntését, és az új pályázatban csak a kántori teendőket jelölték meg, mire három pályázó visszalépett.

A városrészben gyorsan terjedt a hír, új kántort kap a templom. Összeültek hát a hangadók, és megszületett a döntés, Nemes Győző tanító úr legyen az új kántor. A tanító úr nagy tiszteletben állt előttük, mivel Mikó György plébános kora tavasztól késő őszig a plébánián gyermekmenhelyet üzemeltet, hogy az emberek nyugodtan dolgozhassanak a földeken. Asszonyokat foglalkoztatott, etették, ru-

házták őket, mindezeket a plébános pénzén. A tanító úr pedig Rongyos Egyület alakított, és egy szekérrel időnként végigjárta a várost adományokat gyűjtve számukra. A tanító úr eddig csak a helyettesi feladatokat látta el, de esze ágában sem volt az állást kevesebb fizetésért megpályázni. Hangadóinkat ez cseppet sem zavarta, a döntés megtörtént, és hogy annak nagyobb nyomatékot adjanak, fel is vonultak a plébánia elé a tanító urat éltetve. A tömeget a nagy tiszteletnek örvendő Mikó György, kitől szegény segítség nélkül soha nem távozott, még meg tudta nyugtatni, de a döntés ideje hamar elérkezett. Traiber Jánost, a pályázót a bizottság próbajátékra hívta, melyen a tagok tetszését elnyerte ügyes orgonajátéka és kellemes énekhangja. Átvonultak hát a plébániára, hogy meghozzák döntést. Míg a bizottság ülésezett újra megjelentek embereink és a mintegy 500 fő akkora ribilliót csapott, hogy csendőroket kellett kivezényelni a rend fenntartására. Eközben pedig megszületett a döntés Traiber János lesz az új kántor. A tömeg dolgavégezetlenül távozott, de mérgükben még megüzenték a kántornak, hogy be ne tegye a lábát a templomba, mert elvágják a torkát. Majd újabb szervezkedésbe kezdtek és levelet írtak a pécsi püspöknek, hogy nekik csak Nemes tanító úr lehet a kántoruk, kérve őt helyezze e funkcióba. A püspök azonban visszaírt, sajnálja, de a választás szabályos volt, változtatni nem lehet.

A bemutatkozás január elsején történt és a szentmisén elkerülendő a bajt megjelent a szolgabíró és a városi bíró is, szigorú tekintetükkel végigpásztázva a sorokat, emberek is nem lesz rendzavarás. A szentmise rendben le is zajlott. Gondolnánk, az újvárosiak is napirendre tértek a történetek után, de nem úgy történtek a dolgok. 1895 tavaszán a testületnek lejárt a mandátuma, ezért új választásokat írtak ki. A választás eddig nem hozta lázba a várost. Jó, ha száz fő

egyáltalán vette a fáradságot, hogy leadja szavazatát a megszokott tagokra, de most másként történt a dolog. Embereink az országos választásokat is túlszárnyalva zászlók alatt tömegesen jelentek meg a szavazáson, miközben szociális jelszavakat kiáltottak „*le az urakkal!*”, és kész listák alapján kibuktatták mindazon régi képviselőket, akik részt vettek a kántorválasztáson. Este pedig győzelmüket nagy dárióval ünnepelték. Egyre azonban nem gondoltak. Mint azt a korabeli lap is megírta, olyan tagokat választottak be a testületbe, akik a feladatra teljesen alkalmatlanok voltak. Wosinsky Mór belvárosi plébános is vakarhatta a fejét, mit kezd majd ezekkel az emberekkel. Ezért aztán az alakuló ülésen felsorolta mindazokat a bajokat, problémákat, melyeket majd a testületi tagoknak kell megoldani, probléma pedig volt bőven. Az új tagok pedig mindezekről megriadva, a régiek pedig sértődésből egy tagjuk kivételével mindannyian lemondtak a tisztségükről. Ezután új választást kellett tartani, és minden maradt a régiben.

Ótós Miklós

Ismételt tájékoztatás szálláshely-szolgáltatóknak a szálláshely-minősítésről

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. tv. 2021. szeptember 1-től hatályos módosítása értelmében szálláshely-szolgáltatás csak a Kormány rendeletében meghatározott, a szálláshely-minősítésre vonatkozó rendelkezések megtartásával és a kereskedelmi hatóság részére történő szálláshely-üzemeltetési bejelentést követően folytatható.

Szálláshely-minősítés: a szálláshelyek számára előírt minőségi követelményeknek való megfelelés vizsgálata és annak alapján a szálláshelyek minőségi fokozatokba sorolása a szálláshely-minősítő szervezet által.

A szálláshely-minősítés elkülönül a jegyző eljárásától. A szálláshely-minősítési eljárás szabályai minőségi, műszaki és szolgáltatási szempontrendszer a szálláshely-minősítő szervezet elektronikus felületén kerülnek közzétételre, mely alapján a szálláshely-minősítő szervezet vizsgálja különösen a szálláshely műszaki állapotát és felszereltségét, illetve a nyújtott szolgáltatások színvonalát.

A Kormány a szálláshely-minősítési tevékenység el-látására a Magyar Turisztikai Minőség-tanúsító Testület Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot (a továbbiakban: szálláshely-minősítő szervezet) jelölte ki.

A szálláshely-szolgáltató a szálláshely üzemeltetési tevékenység bejelentését megelőzően, valamint az első minősítést követően háromévente köteles a szálláshely-minősítő szervezet vizsgálatát és értékelését kérni, a szálláshelytípusra vonatkozó követelményekhez igazodó minőségi fokozatba sorolás érdekében.

A szálláshely-szolgáltatásnak folyamatosan meg kell felelnie a minősítéskor megállapított követelményeknek. A szálláshely szolgáltató a szálláshely-minősítésben bekövetkezett változást követően, valamint a szálláshely-minősítés megújítása során kiállított dokumentumot haladéktalanul köteles megküldeni a jegyzőnek.

A szálláshely-szolgáltatási tevékenységet folytatókról vezetett jegyzői nyilvántartás a szálláshely-szolgáltatási tevékenység típusának megjelölésén kívül minőségi fokozatba sorolását is tartalmazza. A jegyző a szálláshely-szolgáltatót a minősítő szervezet által megállapított minőségi fokozatnak megfelelően veszi nyilvántartásba.

Új szálláshely bejelentése esetén:

A szálláshely-minősítés új szálláshely bejelentése esetén megelőzi a jegyzői eljárást, a szálláshely-szolgáltatási tevékenység jegyző felé történő bejelentésének 2022. január 1-től kötelező melléklete a szálláshely minősítéséről szóló igazoló dokumentum.

A 2021. december 31-én már nyilvántartásba vett szálláshelyek esetén az első szálláshely-minősítést szálláshelytípusonként az alábbi időpontig szükséges igényelni a szálláshely-minősítő szervezettől:

- a) szálloda szálláshelyek esetében 2021. december 31-ig;
- b) panzió szálláshelyek esetében 2021. december 31-ig;
- c) kemping szálláshelyek esetében 2022. június 30-ig;
- d) üdülőháztelep szálláshelyek esetében 2022. június 30-ig;
- e) közösségi szálláshelyek esetében 2022. június 30-ig;
- f) egyéb szálláshelyek esetében 2023. január 1-ig;
- g) magánszálláshelyek esetében 2023. január 1-ig.

Ha a szálláshely rendelkezik a szálláshely-minősítő szervezet elektronikus felületén közzétett típusú, érvényes tanúsító védjeggyel, a fentiekben meghatározott időpontig köteles regisztrálni a szálláshely-minősítő szervezet elektronikus felületén, és az érvényes minősítést igazolni a szálláshely-minősítő szervezet felé, aki ezt köteles elfogadni.

A szálláshely-minősítő szervezet a szálláshely-minősítési igények elbírálását 2022. január 1. napján kezdte meg.

Részletes információk a https://szallashelyminosit.es.hu/ honlapon érhetők el, ahol a szálláshely típusok menüpont alatt szerepelnek a tájékoztatók:
SZÁLLODA: https://szallashelyminosit.es.hu/szalloda
PANZIÓ: https://szallashelyminosit.es.hu/panzio
KEMPING: https://szallashelyminosit.es.hu/kemping
ÜDÜLŐHÁZTELEP: https://szallashelyminosit.es.hu/udulohaztelep
KÖZÖSSÉGI SZÁLLÁSHELY: https://szallashelyminosit.es.hu/kozossegi-szallashely
EGYÉB SZÁLLÁSHELY: https://szallashelyminosit.es.hu/egyeb-szallashely
MAGÁNSZÁLLÁSHELY: https://szallashelyminosit.es.hu/magan-szallashely

Egy újvárosi kántorválasztás bonyodalmai

Miért szeretem Szekszárdot, és miért nem

Provokatív cím, belátom. A zenében ellentét, a történelemben az érem másik oldala. Van valami és van az ellenkezője. Az is-is, a vagy-vagy, az azonban, ugyanakkor, de... Voltaképp minden-nel így vagyunk.

Egy emléktáblák sokaságával díszített lakóhely szinte a település olvasókönyve. Történeti adatok, építészeti és a létesítményhez fűződő események, nevek sorjázna, mesélnek. Szekszárd sok ilyen céllal kitett emlékeztetővel van felöltöztetve, a régmúltól évszázadunkig egyaránt. Figyelmeztetések az örökségre, megőrzendő dolgainkra. Múltidéző üzenetek a jövőnek.

Az ismeretátadó szándékra több mint kétszáz évvel ezelőtti példánk is van. Latin szöveggel rejtőzködik a belvárosi római katolikus templom oltára mögött: *Olvasó, ha tudni óhajtod, mikor emeltetett ez a templom? Ki volt akkor az uralkodó és végül a nép vezére? Megtudhatod, ha elmozdítod a márványt; élj soká.* Mindegyik templomunkban őriznek üzenetet, kisebb-nagyobb jeleket. Középületeinken, vagy azokon belül is találunk hasonlók. Szép példa erre a Vármegeyháza, a városháza, a megyei kórház, a Szekszárd Szálló és az iskolák. Emléktábláink sorában külön fejezet a jeles emberek nevét felidézők. Mindegyik egy-két mondatos kis életrajzként szól róluk, érdemeikről. Szekszárd különösen gazdag a hasonlókból, gondoljunk pl. a Babits Mihály, Dienes Valéria, Garay János, Hollós László, Liszt Ferenc, Mészöly Miklós, Szentgáli Gyula, és mások emlékhelyére. Vannak rejtőzködő emléktábláink is, titkukat megosztják a helytörténet iránt érdeklődőkkel. Kis sétával felfedezhetők a Csurgónál, a Bálint hídon, a Remete kápolnánál, vagy a hajdani szeretetház emléktét megőrző gránit a fogház mögött.

A honismereti egyesület tizenkét emléktáblát helyezett ki Szekszárdon az önkormányzat anyagi támogatásával. A forrás lassan elapadt, ilyen célra egy ideje nem költ a város. Pedig megjelölést érdemelne még több hely, akár az épület, akár a volt lakó tiszteletére. Ilyen lehetne pl. Adler N. János kétemeletes lakóháza, Boda Vilmos impozáns tanyája, a Fischof- és az Örfyház, a főposta (*csinosítása után*), vagy a 24 évig városépítő polgármester, Vendel István emléke.

Kaczián János

A SZERZŐ FELVÉTELE

Szép emlék a Szegzárd Szálló keleti oldalán. Fusz György munkája.

SZEKSZÁRD DÍSZPOLGÁRAI – 1988

Dr. Diófási Lajos (1929–2012)

A szekszárdi történelmi borvidék északi csücskében, Harcon 1929. szeptember 21-én négygyermekes családban született ifjú már gyermekként életre szólóan eljegyezte magát a mezőgazdasági munkával. Szülőháza a mai Diófa Csárda. Szülői inspirálásra került 1945-ben a bajai kertészeti és szőlészeti középiskolába, majd a kitűnő érettségit követően Budapestre, ahol a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola kertész szakán szerezte diplomáját.

Szakmai pályakezdése a Balaton-felvidék ősi bortermelő területén, Csupakon kezdődött, ahol 1954. és 1956. között a Csupaki Állami Gazdaság szőlészetén dolgozott. A diploma megszerzése után 1956 májusában elfogadta a kutatói állást Pécsen.

1953-ban kandidátusi címet szerzett. Akadémiai doktori értekezését „A termés mennyiség növelésének hatása a termés minőségére és a szőlőtőkék biológiai jellemzőire” címmel 1982-ben védte meg. Munkásságának középpontjában a minőségi fehér- és vörösbortermesztés tudományos alapjainak feltárása, fejlesztése állt.

A kor nagy kihívása a kézi munkaerőre alapozott termesztés helyett a gépesített szőlőtermesztés technológiájának kidolgozása, biológiai és technikai elemeinek fejlesztése volt. Korszerű tőkeformák és metszési módok alkalmazása jelentősen hozzájárult a hegyvidéki minőségi borszőlőtermesztés fejlesztéséhez. A mennyiség és a minőség összefüggésének kutatása során 10 fehér és 3 kék minőségi borszőlőfajtán megállapította az optimális terhelési szintet. Feltárta, hogy a szőlőtőkék különböző szintű terhelése milyen hatással van a tőkék fiziológiai magatartására. Bizonyította, hogy a lősz alapkőzetén kialakult barna erdőtalajon a telepítés előtti szakszerű készlettrágyázás kedvezően befolyásolja a tőkék termőre fordulását, a termésbiztonságot, a bor minőségét és a tőkék ellenálló képességét. Évtizedeken át foglalkozott klímamegfigyeléssel. Elsők között hívta fel a figyelmet a globális felmelegedés szőlőre gyakorolt hatására és a sikeres alkalmazkodási stratégiák fontosságára.

Lelkes híve volt a környezetvédelemnek a környezettudatos gazdálkodásnak, és ennek érdekében mind a biológiai alapok (*nemes rezisztens fajták*) mind a technológia fejlesztésének.

Az intézet és dr. Diófási Lajos nagy vállalkozásnak számított a három borvidéken beállított affinitási kísérlet. Irányításával az intézet központi és szentmiklós-hegyi telephelyén példa értékű meliorációs és szőlőrekonstrukciós munkálatok valósultak meg. Kutatási eredményeiről önállóan vagy társszerzőkkel 263 publikációja jelent meg. A pécsi intézet munkáját a szabadföldi kísérletek körültekintő tervezése, kivitelezése jellemezte.

Nem véletlen, hogy nemcsak a régió borvidékeiről nyilvánult meg jelentős érdeklődés az itt folyó kísérletekről, hanem a távolabbi borvidékekről is külföldről egyaránt sokan keresték fel az intézetet. Dr. Diófási Lajos és a pécsi intézet az új kutatási eredmények bemutatásával, ismeretek átadásával kiemelkedően sokat tett a szakma területén. Meghatározó szerepet vállalt a badacsonyi kutatóhely pécsi intézetben belüli újjászervezésében, melynek 1993-tól 2000-ig igazgatói tisztét is ellátta.

Elindította Badacsonyan a szőlőültetvény-rekonstrukciós programot, és a kutatóintézeti működéshez szükséges elemi infrastruktúra kialakítása is nevéhez köthető. A Kéknyelű programmal, a környezetközpon

termesztési módszerek fejlesztésével, az olaszrizling fajtaérték kutatásával olyan a badacsonyi sajátosságokhoz igazított kutatási irányvonalat alakított ki Badacsonyan, amely ma is meghatározó az azóta önállóvá vált intézet működésében.

A rendszerváltást követően nemcsak a badacsonyi kutatóhely újjászervezését vállalta magára, hanem az egész szőlész-borász szakma első számú meghatározó szervezőegyenisége lett. Meghirdette a 3. szőlőrekonstrukciót, élen járt a biológiai alapok (*génbank, törzstülvények*) fenntartásának és fejlesztésének elismertetésében. A szőlészeti és borászati kutatóhelyek Földművelésügyi Minisztérium alatti újjászervezésében is személye, tekintélye jelentette az integráló erőt.

A tudományos közéleti szerepét mutatja, hogy számos szakbizottságban dolgozott: pl. tagja volt az MTA Kertészeti Szakbizottságának, a Fajtamínósító Bizottságnak, a Magyar Akkreditációs Bizottságnak, betöltötte a Pécsi Akadémiai Bizottság Agrártudományi Szakbizottságának tiszteletbeli elnöki tisztét. A Magyar Borakadémia örökös tagjává, a Vilányi és Badacsonyi Borlovagrend tiszteletbeli tagjává választotta.

Számos elismerést kapott:

Munka érdemrend arany fokozat (1981., 1988.), Szekszárd Díszpolgára (1988.), Harc (2008.) – PRO URBE PÉCS (1991.), Eötvös József koszorú „Laureatus Academiae” cím (2000.) – MTA ezüstérem (2009.), Újhelyi Imre díj (2009.), Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje (2011.)

Pécsen hunyt el 2012 augusztusában. Dr. Dobos Gyula István

GARAY 125 – Dr. Pataki József

A túramozgalom tudós tanára

Dr. Pataki Józsefről ugyan nem neveztek el utcát Szekszárdon, mégsem halványult el emléke. Az idén már 33. alkalommal rendezték meg a nevét viselő emléktúrát, amelynek állandó célpontja az Obánya és Kisútbánya közt húzódó völgy, ahol a róla elnevezett – szebb napokat is látott – kulcsosház melletti kopjafáját megkoszorúzza adóznak a legendás „Patya bácsi” emlékének a tolna megyei természetjárók.

Vasutas családba született Barcson 1912. augusztus 15-én. Az elemi iskolát még ott, a gimnáziumot már Szekszárdon végezte. A Garay Gimnáziumban nem volt éltanuló, ugyanakkor az iskola katolikus ifjúsági szervezetében, a Mária-kongregációban vezető tisztséget töltött be. A pécsi Erzsébet Tudományegyetemen történelem-földrajz szakon tanult tovább, és ott már figyelemreméltó tehetségről tett tanúbizonyságot. A Sárköz népességtörténetéről írt

doktori értekezését nagyra értékelték, és munkájával a jeles parasztpárti politikusnak és népi írónak, Kovács Imrének is kivívta nagybecsülését. Kovács Imrével a kapcsolata a világháborúig megmaradt. Tanulmányai végeztével az egyetem Földrajzi Intézetének lett adjunktusa. Jogi végzettséget is szerzett. A második világháború alatt, már mint behívott tartalékos főhadnagy kötött házasságot Dr. Faggyas Jolánnal, akit még az egyetemről ismert, de házasságkötésük idején már a muraszombati gimnáziumban volt történelem-földrajz tanár. A házasság nem indult túl jól, Pataki hamarosan szovjet hadifogságba került. Ott az általa csak ironikusan „keleti akadémiának” nevezett fogolytáborban tanult meg oroszul.

Csak 1949-ben térhetett haza, de pályáját már nem folytathatta az egyetemen, a Garay Gimnázium tanára lett feleségével együtt. 1951-ben kollégái rábeszélésére elvállalta az igazgatói megbízást, amit három évig töltött be. Igazgatósága alatt volt a gimnázium tanulója Lázár Ervin is, aki nem

volt problémamentes diák. Ennek ellenére Lázár Ervin később nagy szeretettel és tisztelettel beszélt egykori igazgatójáról. A számára nagyon terhecsé váló beosztásról 1954-ben mondott le. Ebben az évben Magyar Földrajzi Társaság pályázatán első díjat nyert a Sárköz természeti földrajza című út-törő jellegű tanulmányával, amely később könyv formában is megjelent. Igazgatóságáról lemondva több ideje maradt arra, hogy szenvedélyes természetjáróként rendszeresen vezessen gyalogos és kerékpáros túrákat a gimnázium tanulóinak számára.

Az 1956-os forradalom alatt diákjait elkísérte a tüntetésekre. Ez a szerepvállalása elég indok volt arra, hogy örökre eltiltsák a történelem tanításától. Ezután kényszerűséből orosz is tanított a földrajz mellett. Megyei földrajz szakfelügyelő is volt, több tanulmánya jelent meg folyóiratokban, aktívan részt vállalt a Földrajzi Társaság munkájában is. 1967-ben adták ki Tolna megyei kalauzát, amely hatalmas történeti és földrajzi műveltséggel megírt alapművé vált. Még 1972-es nyugdíjba vonulása után is lelkes túrázó maradt. Egy Grábócra tett havas kirándulás és a ki nem hevert tüdőgyulladás okozta halálát 1985-ben.

Elblinger Ferenc

Még több a Garay gimnázium történetéről:

<http://regmult.blogspot.com/2021/04/garay-125.html>

Gyermeknap háború idején

Nehezen találnék ellentétesebb szavakat, fogalmat annál, mint gyermek és háború.

Nagy, ijedt szemekre emlékszem – 1944 –, marhavagonok szerelvénye áll valahol Győr környékén. Apám vízért szalad, csak visszaérjen, mielőtt tovább megyünk! De indulásról szó sincs, vonatunk, a menekülők menedéke még két hétig vesztegel. Negyvenen vagyunk egy kocsi. Ládák, csomagok, üldögélve, fekve, összebújva, ki hogyan tudta magát beackolni. Hideg van, a tél rajtunk próbálgatja erejét.

Minden hozzám hasonló korúnak megvannak a maga emlékei háborúról, menekülésről. Sajnos a mai gyerekek is gyűjthetnek emléket – naponta kínálja őket tv, rádió –, hiszen a gyors híradások révén hamar itt vannak a képek a pár száz kilométerrel arrébb folyó harcokról. Bombázás, dől a ház, nincs otthon, menekülni kell! Meddig tarthat az a kegyelmi állapot, hogy most mi adhatunk és adunk biztonságot, védelmet ijedt szemű, fáradt gyermekeknek? Szükség szerint ruhát, takarót, ételmet. Mindez pótszer csupán, ideig-óráig még nélkülözhető is, a legfontosabbat: békét nem adhatunk. Apám az első világháborúban lett hadifogoly, nekem három testvéremmel a második háború után megadatott egy emberöltőnyi békeség. Jó volna remélni, hogy most, a Nemzetközi Gyermeknap és a Magyar Hősök Emlékünnepé idején a ma felnővekvők – talán hosszabb időre, talán tartósabb – békét fognak építeni.

A háború ragályos betegség. Két világhéges után tudjuk; akinek fegyvert adnak a kezébe, máris erősebbnek érzi magát. Több kell neki és nagyobb; országból, hatalomból, kenyérből. Vagy a sajátját, a hazáját védelmezi. Miközben fáradt gyermekek menekülnek plüssmacit szorongatva.

KACZIÁN JÁNOS

A lélek, aki én vagyok

Beszélgetés Manhált Dórával

Ha nem a saját utunkat járjuk, akkor az Univerzum jeleket küld, amiket jobb, ha komolyan veszünk és változtatunk. Ha mégsem tesszük meg és megyünk tovább azon az úton, ami nem nekünk rendeltetett, előbb vagy utóbb egyre súlyosabb és jelentőség-teljesebb figyelmeztető jeleket fogunk kapni az égiektől. Így történt ez Manhált Dórával is, aki annak idején közgazdásznak tanult, ezen a területen helyezkedett el és vállalt munkát, mégis a Sors úgy gondolta, hogy tud számára egy sokkal megfelelőbb hivatást is. Így történt, hogy jöttek a jelek, egyik a másik után, amikor is Dóri úgy gondolta, hogy ez már nem véletlen.

„Fél éven belül volt három közúti balesetem, ahol az első kettőt még nagyon szépen megtudtam magyarázni magamnak, hogy mi lehet az oka, amikor viszont a második után két héttel újabb baleset ért, akkor már úgy gondoltam, hogy ez nem lehet véletlen. Kell, hogy legyen valami oka, valami olyan dolog, amit tudnom kéne, de még nem tudok.

Elkezdtem mindenféle segítőkhöz járni, keresni a megoldást erre a helyzetre, illetve a válaszokat, hogy mi is lehet az a Valami az én életemben, amin változtatni kellene. Már fizikai tüneteket is produkáltam, beállt a hátam, a derekam, így elmentem egy masszórhöz, akivel nagyon jól tudtam az engem érintő problémákról beszélni. A masszázs végén kezembe nyomott egy papírt, rajta három névvel és telefonszámmal, hogy szerintem ezek közül bármelyik személy tudna segíteni rajtam. Teljesen véletlenszerűen választottam ki az egyiket, aki egy kineziológus volt. Elmentem hozzá, és annyira meghatározó volt már az első találkozás, hogy ott ragadtam nála. Eltelt másfél év, amikor úgy éreztem, hogy én ennek szeretném tudni a tudományos hátterét, hogyan tesztel az én izmomból bármit is és ezzel hogyan segít rajtam. Megadta a volt tanárának a telefonszámát, akit felhívtam, és három hét múlva már indult is a következő tanfolyam, ami amúgy egy évben egyszer indul csak.

Ez is sorsszerű volt számomra. Borzasztóan élveztem magát a kurzust. Egymáson gyakoroltunk az oldások menetét, ami egy olyan önismereti út volt és én anynyit tanultam ott saját magamról, hogy ezt legszívesebben mindenkinek ajánlanám, hogy csinálja végig. Merthogy nagyon sok olyan dolog is felszínre kerül, amiről nem is tudjuk, hogy ott van bennünk, viszont meghatározza a mindennapjainkat, a mindennapi döntéseinket, a cselekedeteinket és mindenre hatással van anélkül, hogy tudnánk róla. Akkor tudatosult bennem, hogy én csak ezzel szeretnék foglalkozni, így felmondtam a munkahelyemen, és ma már ez a hivatásom. Ez az én történetem, így indultam el azon az úton, ami idáig vezetett, hogy ma már én segítek másokon a kineziológia módszerével.”

A kineziológia egy készség-, képesség-, és személyiségfejlesztő holisztikus módszer, amely játékosan befolyásolja a test energiaáramlását. Az érzelmi stressz oldódásával energetikai egyensúlyt hoz létre a testben és aktivizálja annak öngyógyító mechanizmusát. A módszer segítségével lehetőségünk van egy másik nézőpontból rálátni az életünkre, saját magunkra és kapcsolatainkra. Felülírhatóvá válnak olyan korábbi családi minták, szokások, melyek alapjaiban határozzák meg az életünket. A kineziológia segítséget tud nyújtani a döntéshozatalban, az önbizalom, önértékelés erősítésében, a szorongás és a félelmek feloldásában. Gyermekek és felnőttek számára egyaránt hatékony módszer, mely bármely életterületen lévő elakadásban segítséget nyújt, legyen az akár iskolai, munkahelyi probléma, gyászfeldolgozás, változásoktól való félelem vagy önmagunk elfogadása. Az oldódás segítségével egy nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb állapotba kerülünk, ahol újra el tudjuk hinni, hogy képesek vagyunk tenni azért, hogy jobbá tegyük a saját életünket, ezáltal pedig a körülöttünk lévőket is. Érdemes figyelni a jeleket és változtatni! Segítséget lehet kérni, utána már csak bátorság kell, hogy megtegyük az első lépést, hiszen az Univerzum nemcsak a jeleket küldi nekünk, hanem a megvalósításban is segítségünkre van.

Deli Kinga

Muay Thai Sportegyesület versenyeken elért sikerei

Szekszárdi Muay Thai Sportegyesület felnőttkorú versenyzői az őszi szezonra összpontosítanak, így a tavaszi versenyszezonban a fiatal versenyzőké volt a főszerep.

Két nemzetközi IFMA amatőr Muay Thaiszabályrendszerben rendezett versenyen, és egy nemzetközi küzdősport gálán vettek részt szintén ebben a kategóriában.

A 2022. március 5-én rekordszámú, 220 nevezővel startoló IX. Városgazda kupán Balassa Nikolett a 10–11 éves korcsoportban, 37 kg-ban ezüstérmet szerzett. Ezután következett 2022. április 30-án Pápa, ahol László Tóbiás a 13–14 éves korcsoportban 51 kg-ban, míg Szalai Milán a 16–17 éves kor-

csoportban 67 kg-ban ezüstérmet szerzett. A tavaszi idény legutolsó megmérettetése a III. Félegyházi Küzdősport Gála volt. A rangos nemzetközi rendezvényen László Tóbiás aranyérmet, Balassa Nikolett pedig szoros küzdelemben ezüstérmet szerzett. A következő állomás a 2022. május 28-án Szekszárdon megrendezésre kerülő X. Fighters Night rendezvény lesz, ahol bemutatózni fognak az egyesület versenyzői.

Deli Kinga

RECEPTAJÁNLÓ

Tolna Megyei SZC Hunyadi Mátyás Vendéglátó és Turisztikai Technikum és Szakképző Iskola

„A minőség nem veled született. Csak akkor lehetsz a legjobb, ha a legjobbakkal veszed fel a versenyt.”
(Gundel Károly)

Ezt a desszertet Suplicz Jázmin 10. A osztályos tanuló választotta és ajánlja.

ÉPRES-TEJCSOKOLÁDÉS PANNA COTTA

Szezonális gyümölcsünk a sokak által nagyon kedvelt eper, mely csokoládéval kombinálva dekoratív és frissítő desszertje lehet étkezéseinknek.

HOZZÁVALÓK:

TEJCSOKOLÁDÉS RÉSZ:

- 3 tábla tejcsokoládé;
- 1l tejszín (tejből készült, nem növényi eredetű);
- 8 db lap zselatin (1 cs. = 6 db);
- csipet só;
- rum ízlés szerint (2–4 evőkanállal).

ÉPRES ZSELÉS RÉSZ:

- 30 dkg eper pépesítve (szár nélkül) botmixerrel vagy villával;
- 1 dl víz;
- 10 dkg cukor;
- 1 teáskanál citromlé;
- 5 db lapzselatin.

DÍSZÍTÉSHEZ:

- eperdarabok,
- mentalevél.

ELKÉSZÍTÉS:

- Az epreszelés részhez a zselatint a fele vízzel (1/2 dl) 5–10 percre beáztatjuk.
- Az eperpépet a maradék vízzel és a cukorral felfőzzük, majd a beáztatott zselatint hozzákeverjük.
- Ha a főzetet visszahűtöttük langyosra, vékony rétegben pohárba töltjük és hűtőbe tesszük.
- A maradékot langyosan tartva félretesszük.
- A tejcsokoládés részhez a zselatint beáztatjuk (hideg vízben) és az összes többi hozzávalót egy fő-

zöedénybe tesszük, majd melegíteni kezdjük egészen gőzölésig.

- Folyamatos keverés mellett figyeljük, hogy le ne égjen! Majd a zselatint kifacsarjuk és a csokoládés krémhez keverjük.
- Amikor langyosra hűlt, a poharakba a megkötött epres rétegre adagoljuk.

TÁLALÁS

- A poharakat újra hűtőbe helyezzük és ha a krémekek megszilárdultak, akkor a megmaradt zselét langyosan ráöntjük.
- Dekorációként 4-es cikkekre vágott eprekkel és mentával díszítjük.

Fogyasszák jó étvágygal!

FOTÓK AZ ISKOLA TANMŰHELYÉBEN KÉSZÜLTEK.

Országos Diák bajnokság

Dobogós helyezésekkel tértek haza a taekwondosok

A szekszárdi Alisca Taekwondo Egyesület dobogós helyezésekkel tért haza a május 7-én Nagykátán megrendezett Országos Diák bajnokságról, amit idén a Diákolimpia helyett tartottak meg, és ami végül nemzetközi versennyé alakult át.

Az egyesület összesen 8 fővel nevezett a versenyre küzdelem kategóriában. Három főnek nem volt ellenfele, akik így a gyorsrúgó versenyszámban tudtak indulni, ahol a klub magasan verte a mezőnyt, egy sportoló pedig pályacsúcsot rúgott.

Helyezettek:

Gyorsrúgó versenyszám: Papp Izabella – kategóriájában és összesítésben is I. helyezett, Kutasi Flóra Zsófia – kategóriájában II. helyezett, Dombi Regő András – kategóriájában I. helyezett, Szűcs Mátyás – kategóriájában III. helyezett, Kvárik István – kategóriájában I. helyezett.

Küzdelem: Kvárik István – kategóriájában I. helyezett, Bánki Dávid Ede – kategóriájában I. helyezett.

A csapat további tagjai – Szabó Jázmin, Papp Emma és Szűcs Mátyás – becsületesen küzdöttek egy náluk erősebb, illetve nagyobb ellenfél ellen, viszont most nem tudtak meccset nyerni. Kutasi Flóra Zsófia pedig életében először részt vett egy nem hivatalos mérkőzésen (saját korosztályban ellenfél hiányában), és csupán extra menetben aranyponttal kapott ki. A csapat egy hónappal múlva megy az idény utolsó versenyére, Pozsonyba.

Deli Kinga

